

ЛІТЕРАТУРА:

1. Домашнев, А. И. (1983) Современный немецкий язык в его национальных вариантах: Учебн. пособие. М.: Ленинград «НАУКА». 232 с.
2. Ebner, Jakob (2008) Österreichisches Deutsch. Mannheim/ Leipzig/ Wien/ Zürich: Dudenverlag,. – 52 S.
3. Muhr, Rudolf (1995) Zur Sprachsituation in Österreich und zum Begriff „Standardsprache“ in plurizentrischen Sprachen. In: Muhr/Schrodt/Wiesinger. S. 75.

*Боднар Ольга
Вінниця*

ВТРАТА МЕТАФОРИЧНОГО ОБРАЗУ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТІВ ІНФОРМАЦІЙНО-ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ЖАНРУ

Одну із важливих і провідних ролей сучасного інформаційного середовища відіграють засоби масової інформації, що формуються та змінюються впродовж розвитку соціуму і мають безпосередній значний вплив на суспільні норми. Кожен із видів ЗМІ застосовує вербальні засоби комунікації, що уможлиблюють інформування широких мас і здійснюють вплив на аудиторію. Ключове місце в цьому посідає метафора, основою якої є перенесення імені одного об'єкта на інший, при чому ці об'єкти можуть належати до різних тематичних та понятійних сфер. Оскільки одним із основних джерел створення нових метафор є інформаційно-публіцистичні тексти, дослідження збереження метафоричного образу при перекладі українською мовою є актуальним саме в цьому жанрі.

Метафору досліджували багато лінгвістів, зокрема Н. Д. Артуюнова (Артуюнова, 1990), М. Брідслі (Бридсли, 1990), Дж. Лакофф (Лакофф, 1990), Г. М. Склярєвська (Склярєвская, 1993).

Метою дослідження є дослідити випадки втрати метафоричного образу при перекладі інформаційно-публіцистичних текстів англійською мовою на українську.

Матеріал дослідження – метафоричні утворення, отримані методом суцільної вибірки із видань газет «The Economist» за 2013, 2014 та 2017 роки

Втрата метафоричного образу при перекладі інформаційно-публіцистичних текстів англійською мовою на українську відбувається через відмінності на рівнях лексики та культурних реалій. В подібних випадках перекладачу необхідно застосовувати різноманітні перекладацькі трансформації: генералізація, описовий прийом (ОП), граматична трансформація, лексико-граматична трансформація, антонімічний переклад, компенсаційний прийом (КП) та уточнення.

В процесі перекладу тесту оригіналу із метафоричними одиницями, метафоричний образ втрачався у 67,2% випадків, що становить 504 метафори із 750 досліджуваних метафор. Причиною цього стали відсутність колокацій у мові перекладу, тобто українській, наслідком чого є те, що українські інформаційно-

публіцистичні текстів не є настільки метафоричними. Їм притаманна більша нейтральність вираження. У більшості випадків при перекладі було використано два перекладацьких прийоми, а саме: ОП та КП.

ОП передоючає заміну лексичної одиниці мови оригіналу описом, за допомогою лексичних одиниць мови перекладу. Застосування становить 8,3%, що містить 62 метафоричні одиниці. Приклади:

1. Young people left behind by migrant parents, meanwhile, *are more vulnerable to being incarcerated* if they have no guardian. – Тим часом, молоді люди, що залишилися у батьків-мігрантів, *мають більше шансів потрапити за ґрати*, якщо у них немає опікуна.

2. Shanghai in 2010 had 570,000 migrant children aged 15 to 19 who *were ineligible for the city's high schools. They are eligible for prison, though.* – У 2010 році в Шанхаї знаходилися 570 тисяч дітей-мігрантів віком від 15 до 19 років, котрі *мали право навчатися у вищих школах міста*. Однак, також вони цілком *могли потрапити у в'язницю*.

3. Western leaders often *shake their heads in disbelief* at the sums China spends on its huge projects. – Лідери західних країн *із сильним подивом та скептицизмом сприймають* те, які суми грошей Китай витрачає на свої проекти.

Основним перекладацьким прийомом виявився КП, котрий передбачає передачу втрачених елементів смислу будь-якими іншими засобами мови перекладу. Цей прийом було застосовано у 58,9% випадків (442 одиниці). Приклади:

1. FEW countries would *see* a tax requiring some businesses to file over 1,000 returns a year as an improvement. – В небагатьох країнах податок для бізнесу, що вимагає виплату понад 1000 прибутку в рік, *вважатимуть* за покращення.

2. But it tends to fall thereafter, as people draw redistributive public pensions and quit *the rat race*, a contest that tends to give more unto everyone that hath. – Але вона (нерівність) *сходить нанівець*, по мірі того як перерозподіляють пенсійні виплати і люди перестають *ганятися за багатством*.

У всіх вище вказаних випадках (504 одиниці, що становить 67,2% від усієї вибірки) метафоричні образи втрачалися при перекладі через відмінності в складі лексики та семантичних значень слів. В таких випадках на місце метафори або підшуковувалися аналоги сталих виразів, або ж відбувалася заміна образу описом. Можна прослідкувати тенденцію, що при втраті метафоричного образу частіше використовується КП, оскільки в наведених прикладах застосування ОП не змогло б настільки точно передати зміст речення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Арутюнова, Н. Д. (1990) Теория метафоры. Сборник: пер. с англ., фр., нем., исп., польск. яз. Ред. Н. Д. Арутюнова, М. А. Журина. Москва: Прогресс.

2. Бридли, М. (1990). Метафорическое сплетение. Теория метафоры: пер. с англ. Москва: Прогресс.

3. Лакофф, Д., Джонсон, М. (1990) Метафори, якими ми живемо. Теория метафори : [збірник]. М.

4. Складаревская Г. Н. (1993) Метафора в системе языка. СПб. : Наука.